

Izglītības un zinātnes
ministrija

2021-27 plānošanas perioda ES fondu investīcijas augstākās izglītības un zinātnes attīstībai

05.12.2023

MĒRĶI - AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA UN ZINĀTNE

STARPTAUTISKI KONKURĒTSPĒJĪGA AUGSTĀKĀ IZGLĪTĪBA

1

Augstākās izglītības kvalitātes prasību paaugstināšana, lai sagatavotu speciālistus, kas ir spējīgi iekļauties un profesionāli pilnveidoties dinamiskā darba tirgus apstākļos

2

Finansēšanas modeļa fokusa maiņa: no studējošā skaita uz kvalitatīvu absolventu skaitu (institucionālais finansējums)

3

Tenūras profesūras sistēmas izveide izcilības veicināšanai augstskolās

IZCILA, PASAULES LĪMEŅA ZINĀTNE UN INOVĀCIJAS

1

Cilvēkkapitāla nodrošināšana zinātnē, kas sniedz ieguldīju sabiedrības izaicinājumu risināšanā ar pilna cikla inovācijas sistēmu no fundamentālās zinātnes līdz komercializācijai

2

Zinātne Latvijas viedās specializācijas ietvaros rada augstākās pievienotās vērtības produktus, tehnoloģijas un pakalpojumus

3

Augsto tehnoloģiju eksporta veicināšana

2021-2027: ES FONDI, AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES ATTĪSTĪBAI

Izglītības un zinātnes
ministrija

403 miljoni € *

*-ES fondi un nacionālais līdzfinansējums

156 miljoni €

Pētniecības mobilitātei
Latvijas dalībai "Apvārsnis
Eiropa"
RIS3 izcilības centru
attīstībai
Zinātniskās darbības
digitalizācijai

111 miljoni €

Doktorantūras un
pēcdoktorantūras grantiem
Inovāciju granti studentiem
Industriālo prasmju attīstībai
Atbalsts pedagogiem

29 miljoni €

Augstākās izglītības un
pētniecības pārvaldībai

48 miljoni €

Praktiskas ievirzes
pētījumiem
Pētniecības attīstībai
ekonomikas transformācijai
un vides ilgtspējai

59 miljoni €

Augstskolu studiju digitalizācija
un vides modernizācijai

+ 102,9M AF (Atvērtā zinātne, P&A izcilības granti, Konsolidācijas granti, Digitālās *hi-tech* prasmes, Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas novēršana) + 12,35M Šveices instruments + NordPlus 2023-2028 (AI programma) + Erasmus+ (mobilitāte, sadarbības projekti); + Apvārsnis Eiropa

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS UN ZINĀTNES ATTĪSTĪBAI

Līdzfinansē
Eiropas Savienība

2027
Nacionālais
attīstības plāns

Izglītības un zinātnes
ministrija

Izglītības un zinātnes
ministrija

Investīcijas P&A cilvēkkapitāla attīstībai (111 milj. eiro)

2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029

Pēcdoktorantūras pētījumi
44.8M (ZI, K)

Atbalsts pedagogiem
4.2M (All)

Doktorantūras granti
19.1M (All)

Studentu inovāciju granti
16.5M (All)

RIS3 industriālās prasmes
26.1M (All, K)

Projektu īstenošana (plānotais finansējums)

PostDoc 2014-2020 skaitļos

342

īstenoti post-doc
pētījumi

242

jauno pētnieku
darbavietas

1307

zinātniskie raksti
(~87% indeksēti
Scopus/WoS)

62

komersantu iesaiste

168

izstrādāti jauni vai būtiski
uzlaboti produkti un
tehnoloģijas

0,9

milj EUR piesaistīts
privātais finansējums

63.3

Sniedz ieguldījumu

milj EUR piesaistīts
ārējais finansējums
P&A

0.46

Sniedz ieguldījumu

publicācijas gadā uz
vienu zinātnieka PLE

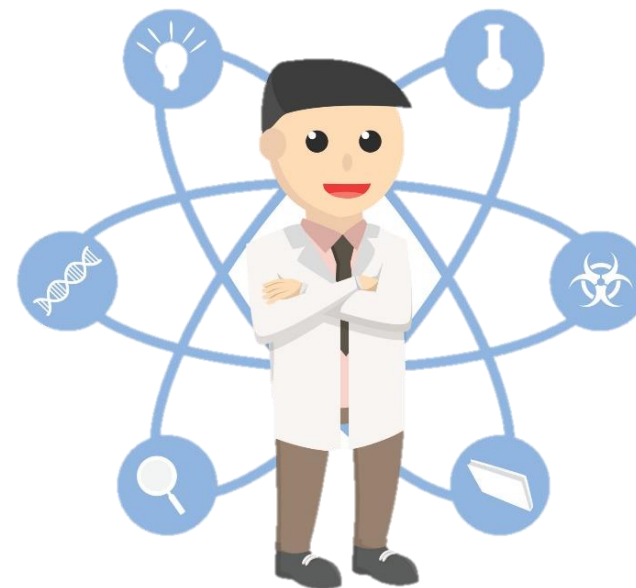
Finansējuma saņēmēju TOP5:

1. LU: 97,
2. RTU: 76,
3. OSI: 31,
4. LU CFI: 14;
5. BMC: 14

Vidēji ....

... katrs **6.**post-doks
sadarbojas ar
komersantu

... katrs **3.**post-doks
izstrādā jaunu produktu
vai tehnoloģiju, kas ir
komercializējami

.... sagatavo **3.8**
zinātniskos rakstus

... katrs **5.**post-doks
tālāk vada FLPP
projektu

.... katrs PP piesaista **7 962** euro
līdzfinansējuma

Izglītības un zinātnes
ministrija

44.8 milj EUR
kopējais finansējums

līdz 190 tk EUR*
vienam grantam

3 gadi
Granta ilgums

Ikgadēji grantu konkursi
sākot ar 2024.gada maiju

Jaunā PostDoc ERAF programma

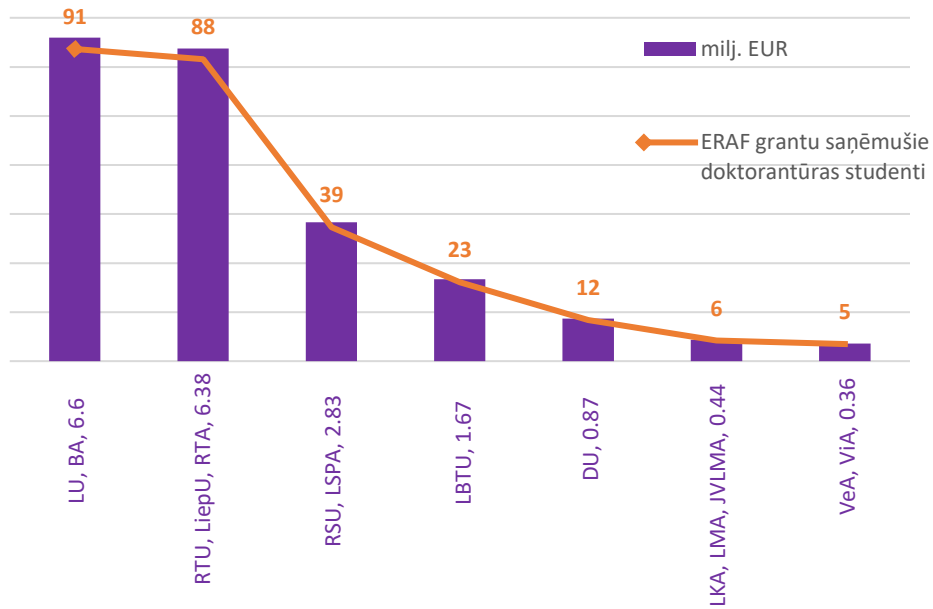
- Lielāks pēcdoktoranta granta apmērs (+41%)
- Papildus finansējums garajām ārvalstu mobilitātēm (600 vai 1260 euro/mēn)
- Papildus finansējums ārvalstu postdoku pārceļšanai (600 vai 1260 euro)
- Iekļaujošāki nosacījumi
- Lielāka nodarbinātības rīcības brīvība pēc granta beigām

*189 209 euro: alga 3860 euro/mēn. + pētniecības izdevumi 1000 euro/mēn. + mobilitātes nodrošinājums 600 euro/mēn, mobilitātes ģimenes pabalsts 660 euro/mēn + admin.daļa 185 euro/mēn

Doktorantūras granti

ERAF doktorantūras grantu sadalījums starp augstskolām

- Doktorants veic **studiju vai zinātniski pētniecisko darbu** augstskolā vai projekta sadarbības partnera organizācijā vismaz 12 mēn, **nepārsniedzot 50% no pilnas darba slodzes.**
- **Papildus ERAF grantam** doktorants ir **iesaistīts arī citā ar promocijas darba tematiku saistītā P&A darbā** (piem., FLPP, VPP, ERAF praktiskas ievirzes pētījumi u.c.) **vai arī nodarbināts citā ar doktorantūras studijām saistītā darbā, vismaz 25% apmērā no pilnas darba slodzes.**
- **Atlīdzība** doktorantam par studiju vai zinātniski pētnieciskā darba veikšanu **par 1/2 slodzi – 1292 EUR/mēn.**
- **Pētniecības izmaksas** doktorantam (pētniecībai nepieciešamo materiālu iegāde, tehnoloģiju tiesību aizstāvēšana, dažādas mācības, konferences, tīklošanās pasākumi) – **500 EUR/mēn.**

Izglītības un zinātnes
ministrija

Investīcijas P&A starptautiskajai sadarbībai (156 milj. eiro)

2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029

Dalība Apvārsnis Eiropa
67.3M (ZI, K, LZP)

Pētniecības mobilitāte
6.1M (ZI, AII)

RIS3 attīstības centri
60.9M (ZI)

Zinātniskās darbības digitalizācija
21.6M (AII, K)

Projektu īstenošana (plānotais finansējums)

3
RIS 3 izcilības
centri

+150 milj. euro
piesaistītais AE
finansējums

+5% jaunu ārvalstu
partneru piesaiste
LV organizācijām
dalībai AE

+10%
virssliekšņa
projektu AE
programmās

Jaunradītas
tehnoloģijas,
produkti,
patenti

Publikācijas
WoS un Scopus

Izglītības un zinātnes
ministrija

Apvārsnis Eiropa atbalsta ietekme

Tiešais atbalsts
(līdzfinansējums, kapacitātes
būvēšana u.c.)

Netiešais atbalsts (sekmības
veicināšana, vide, interešu
pārstāvniecība u.c.)

Apvārsnis Eiropa

150 milj. eiro

leguvumi no
sekmīgas
dalības

Latvijas pētniecības un
Inovāciju sektora integrācija Eiropas
vērtību ķēdēs
Kvalitātes zīme Latvijas zinātniskajām
Institūcijām un uzņēmumiem

Apvārsnis Eiropa nacionālais
finansējums Eiropas
partnerībām

Eiropas pētniecības
telpas aktivitātes

ESFRI un ERIC konsorcijs

Pārfinansēti Apvārsnis
Eiropa virssliekšņa projekti

70.06.00 apakšprogrammas
Atbalsts starptautiskajām
programmām

Nacionālais kontaktpunkts

Interešu pārstāvniecība
(LZP/IZM) Apvārsnis Eiropa
īstenošanā un izstrādē

Atbalsts projektu iesniedzējiem
projektu iesniegumu izstrādei

Stratēģiskā komunikācija par
Apvārsnis Eiropa

Citu P&A programmu rezultātu
sasaiste ar Apvārsnis Eiropa

leguvumi no nacionālā atbalsta aktivitātēm

Priekšnoteikums dalībai
(līdzfinansējums)

Rezultātu multiplikators
(nacionāla līmeņa
Kapacitātes celšana)

Kvalitātes garantija
(Projektu pieteikumu
novērtējums starptautiski)

Sinerģijas ar nacionālajām
aktivitātēm

← **1 projektu konkursā piesaistītais eiro
tautsaimniecībā sniedz 6 – 8 eiro atdevi**

Izglītības un zinātnes
ministrija

RIS3 pētniecības un inovācijas centri

61 milj. euro

HORIZON
EUROPE

Teaming for Excellence

Divu projektu līdzfinansējums (30 milj. euro)

Izcilības centrs citās RIS3 jomās

INFORMĀCIJAS UN
KOMUNIKĀCIJU
TEHNOLOĢIJAS

VIEDĀ ENERĢĒTIKA UN
MOBILITĀTE

FOTONIKA UN VIEDIE
MATERIĀLI

BIOMEDICĪNA,
MEDICĪNAS
TEHNOLOĢIJAS,
FARMĀCIJA

ZINĀŠANU IETILPĪGA
BIOEKONOMIKA

Izglītības un zinātnes
ministrija

Investīcijas All un P&A pārvaldībai (29 milj. eiro)

2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029

Zinātnes politikas vadība,
14.4M (IZM, LZP)

Instucionālā akreditācija
0.9M (AIC)

Akadēmiskās karjeras sistēmas reformas
14.1M (AII)

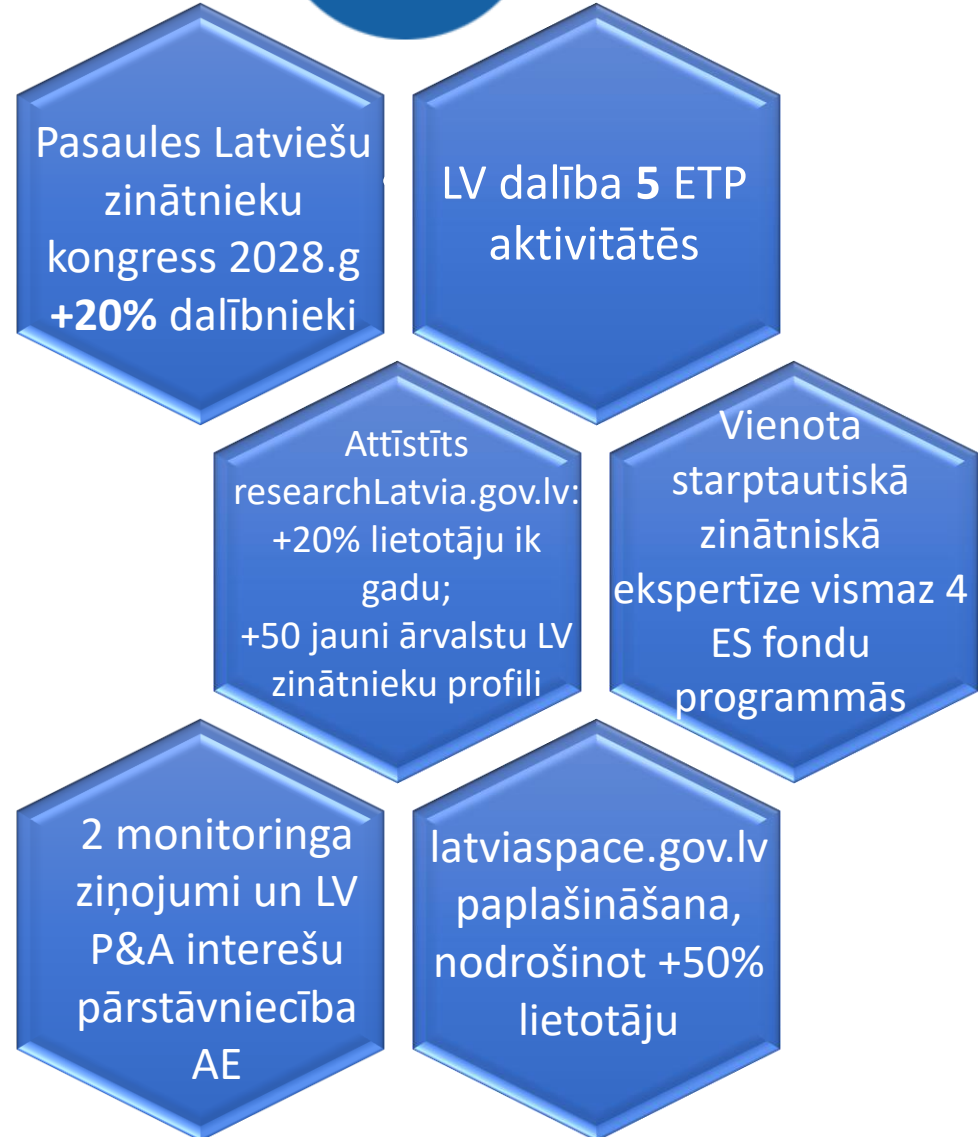
Konsolidācijas granti
Konsolidācija **81M (AII)** Granti
(55%) (45%)

4 konsolidācijas plāni

315 akadēmiskās karjeras
grantu līgumi

90 iekšējie P&A grantu
līgumi

Projektu īstenošana (plānotais finansējums)

Jaunā akadēmiskās karjeras ietvara koncepcija

Pilnveidota akadēmisko amatu struktūra

- **Eiropas Pētniecības karjeras četrpakāpju ietvarstruktūra**
- jaunas prasības kvalifikācijai un kompetencei
- regulāra snieguma novērtēšana

Jauni nodarbinātības nosacījumi

- **tenūras amatu un tenūras sistēmas ieviešana**
- pastāvīga darba līguma iespēja arī ārpus tenūras sistēmas

Darba samaksas principi

- atalgojuma lielums noteikts saskaņā ar līdzvērtīga kvalifikācijas, kompetenču un atbildības līmeņa atalgojuma lielumu valstī, nodrošinot **konkurētspējīgu darba samaksu**

Studiju & pētniecības darbs

- **slodze:** studiju un pētniecības darbs, organizatoriskais darbs un darbs nozarē
- **proporcijas nosaka institūcija**, veidojot cilvēkresursu attīstības politiku

Cikliskas institucionālās akreditācijas koncepcija

Atbilstība ESG
Vērtē EQAR aģentūra
Kritēriji ārējo ekspertu atlasei
Ārējo ekspertu īpatsvars
Akreditācijas komisijas sastāvs

Institūcija tiek vērtēta kā vienots veselums, tostarp vērtējot to, kā augstskola nodrošina tās atbilstību dibinātāja noteiktajam tipam, dibinātāja noteiktās stratēģiskās specializācijas īstenošanu, un integrālu visas augstskolas vadību, t.sk. reorganizācijas rezultātā pievienoto augstskolu, doktorantūras skolu u.c. struktūrvienību pārvaldību, lai nodrošinātu augstskolas mērķu un attīstības plānu īstenošanu.

Novērtēšanas dimensijas:
Iekšējā kvalitātes nodrošināšanas politika & organizācijas kvalitātes kultūra;
Pārvaldības efektivitāte;
Akadēmiskais personāls;
Studiju process (t.sk. akadēmiskie standarti, akadēmiskais godīgums);
Resursi; Digitalizācija;
Sadarbība; Internacionalizācija

Veicot novērtējumu tiek ņemti vērā

- Izglītības kvalitātes monitoringa dati;
- Absolventu monitoringa dati
- Tematisko izvērtējumu rezultāti
- Pētījumu dati (piem. Eurostudent, Eurograduate u.c.)
- Augstskolām - ZISI novērtējuma rezultāti
- Koledžām - IKVD novērtējums par prof.izgl.īstenošanas kvalitāti

Izglītības un zinātnes
ministrija

AUGSTSKOLU UN ZINĀTNISKO INSTITŪTU KONSOLIDĀCIJA

Izglītības un zinātnes
ministrija

Studiju procesa digitalizācija un studiju vides modernizācija (59 milj. eiro)

2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029

**Studiju procesa digitalizācija,
26.1M (AII)**

**Augstskolu studiju vides modernizācija
33.1M (AII)**

Jaunas vai modernizētas auditorijas ar ietilpību **6589** studējošie

Jaunās vai modernizētās izglītības iestādes lieto **9 000** studējošie gadā

industrijai 4.0 atbilstošu tehnoloģiju ieviešana studiju procesā

Koplietošanas risinājumu ieviešana

Mācīšanās procesa digitalizācijā; student-centrēta mācību procesa nodrošināšanā

Izglītības un zinātnes
ministrija

Pētījumi ekonomikas transformācijai (48 milj. eiro)

2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029

**Praktiskas ievirzes pētījumi,
41.8M (ZI, K)**

**Kūdras pētniecība (TPF)
6M (ZI, K)**

Projektu īstenošana (plānotais finansējums)

